

زمان مطالعه: 4 دقیقه

«جنگ» صحنه رقابت طبقات حاکم است برای آتش زدن منابع عمومی. استراتژی جنگ اما همیشه بمب و باروت نیست؛ گاه به شکل یک کودتای رنگین است، گاه با رهبرسازی، گاه با مهندسی گروه‌های بنیادگرا، گاه با تحریم، گاه با ترور و خرابکاری و البته گاه با تولید فله‌ای فیک‌نیوز!

حمله سایبری دو روز گذشته به شبکه سوخت‌رسانی کشور را (که به اذعان قریب به اتفاق کارشناسان فنی بدون نفوذ، هدایت و اراده یک سیستم دولتی غیرممکن بوده)، می‌توان وجهی از یک جنگ جاری بین دو دولت دوسر ارتجاعی دانست که یک طرفش در سودای بمب اتم و اهتزاز پرچم تشیع در خاورمیانه است و طرف دیگرش متحد منعطف داعش و طالبان و داوطلب آدم‌کشی برای شیوخ خلیجی.

جنگ گرگ‌ها و تماشاچیان

ترور جنایتکاران نظامی مثل سلیمانی و فخری‌زاده که اولی دستش به خون هزاران نفر آغشته و دومی معمار برنامه مخوف نظامی-هسته‌ای ج.ا بود، اگر برای بخشی از مردم در داخل کشور خوشحالی به بار نیآورد (که آورد)، اهمیت ویژه‌ای هم از منظر زندگی روزمرشان نداشت. چرا که سال‌هاست شعار علیه جنگ ج.ا در عراق و سوریه و... به تاریخ اعتراضات خیابانی سال‌های اخیر گره خورده و بنابر این جای تعجب هم ندارد که وقتی مردمی عاملیت و منفعتی در این دعوای دولت‌ها نمی‌بینند، از دریده شدن گرگ‌های خودی هم احساس شادی کنند.

با اینحال نظاره کردن این بازی تا جایی بی‌خطر است که ترکش‌ها به ناظرانش اصابت نکنند. در این نوع جنگ‌های غیرمستقیم اما ضمانتی برای عدم اصابت ترکش به مردم نیست. اتفاقاً نیابتی‌شدن و غیرمستقیم‌شدن این جدال‌های دولتی (بین طرفین با توازن قوای همسطح) گاه چهره کریه و ویرانگر این جنگ‌های نوین را پنهان می‌کند، چرا که تلفات اغلب به کشورهای ثالث منتقل می‌شود. اما این هنوز تمام تصویر نیست.

بهار سال گذشته بود که جمهوری اسلامی در چند نوبت و به شکل سریالی تأسیسات آب شرب اسرائیل را مورد حمله سایبری قرار داد. حملاتی با هدف دستکاری در سطح کلر آب که می‌توانست به مسمویت صدها شهروند غیرنظامی از جمله کودکان منجر شود. اسرائیل گفت که جمهوری اسلامی «خط قرمز بزرگی را رد کرده [1]» و اما چه پاسخی به این خرابکاری ضدبشری جمهوری اسلامی داد؟ اگر تردید دارید که دولت اسرائیل در توحش علیه غیرنظامیان تنه به تنه جمهوری اسلامی می‌زند، آتش‌سوزی‌های سریالی تأسیسات شهری [2] در تابستان ۹۹ را به یاد آورید که چطور وسیعاً با آب و تاب و کُری‌خوانی از سوی رسانه‌ها و حساب‌های فعال و حتی شخصیت‌های حقیقی امنیتی اسرائیل پوشش داده می‌شدند [3]. آتش‌سوزی‌هایی که شعله‌هایشان به مراکز درمانی، نیروگاه‌ها و پالایشگاه‌ها و کارخانجات هم کشیده شد و از ده‌ها بیمار و کارگر بی‌گناه جان ستاند. تحلیل‌گران امنیتی زیادی (از جمله در اسرائیل) این «آتش‌سوزی‌های مرموز» را مرتبط با تنش‌های دو دولت دانستند و آن را «آغاز جنگ اول اسرائیل و ایران» تعبیر کردند [4] و [5]. رجزخوانی اسرائیل

درباره سریال آتش‌سوزی‌ها به قدری آشکار بود که زیر فشار، رئیس پدافند عامل مجبور شد در تلویزیون ظاهر شود و ارتباط انفجار بیمارستان سینا اطهر و پتروشیمی‌ها با حملات سایبری را تکذیب کند [6]، که همین تکذیبیه بیشتر شبیه تأییدش را تقویت می‌کرد.

گرچه ماهیت جنگ «غیرمستقیم» ایجاب می‌کند که به خاطر تبعات حقوقی بین‌المللی، دولت مهاجم تقریباً هیچ‌وقت مسئولیت حملات سایبری و خرابکاری را مستقیماً بر عهده نگیرد (چنانکه جمهوری اسلامی هیچ‌وقت حتی در موارد آشکاری مثل انفجار نفتکش‌ها یا سایت نفتی آرامکو بر عهده نمی‌گیرد). اما با در نظر گرفتن سبک منازعه، پیام‌های رد و بدل شده و گزارش‌های امنیتی غیرتبلیغاتی‌تر می‌توان به درک نسبتاً مورد توافقی از هویت دولت مهاجم رسید.

در مورد حمله سایبری اخیر هم سطح دسترسی و توانایی لازم برای حمله، ثبت پیام‌های خنثی و بی‌خاصیت سیاسی روی وبسایت‌ها که هیچ تناسبی با سالگرد آبان و فضای سیاسی جامعه نداشتند و همچنین اقدام به نشر اطلاعات محرمانهٔ صدها پرسنل نیروی نظامی اسرائیل (منتسب به اقدام هکرهای جمهوری اسلامی) در کمتر از ۲۴ ساعت از این واقعه، این گمان را تقویت می‌کند که با یک هک دولتی از سوی اسرائیل طرف بوده‌ایم.

جنگ گرگ‌ها ما را هم خواهد درید!

از سال گذشته حملات سایبری و خرابکاری دو دولت، آشکارا از اهداف نظامی وارد حوزه تأسیسات شهری و غیرنظامی شد که بدعتی نسبتاً بی‌سابقه بود. کورس رقابت اسرائیل و جمهوری اسلامی در این مسیر خطرناک را می‌توان شبیه رقابت دو رانندهٔ مستی دانست که تخته گاز به سمت هم می‌روند تا بالاخره یکی به نفع دیگری از مسیر خارج و بازنده شود، اما چون هر دو می‌دانند که توان تصادم به خودروی رقیب و از میدان به در کردنش را ندارند، بازی را با زیر گرفتن عابران ادامه می‌دهند!

گرچه حمله سایبری به پمپ بنزین خطر جانی برای کسی نداشت و قابل مقایسه با سطح تنش سایبری-خرابکاری غیرنظامی در سال گذشته نیست، اما همین اقدام به ظاهر ساده هم به هزینه گزاف از وقت و پول مردمی انجام شد که برای رفع نیازهای ابتدایی خود درماندند و مجبور به پرداخت پول بیشتر بنزین به حکومت چپاول‌گری شدند که نقداً سودای گرانی بنزین را در سر دارد ولی از پیاده‌سازی‌اش هراسان است.

«بنزین مردم کو؟» در جیب خامنه‌ای! جیبی که در فقط چهار روز گذشته به خاطر تفاوت قیمت بنزین آزاد و یارانه‌ای به اندازه صدها میلیارد تومان از سفره خالی مردم دزدیده و پُرتر شد.

اعتصاب و هکتیویسم و نه جنگ نیابتی دولتی

در حالیکه حملات سایبری هکرهای مستقل و مردمی معمولاً با تمرکز بر انتقال پیام‌های سیاسی، آگاهی جمعی، افشاگری داده‌های محرمانه، تقویت قدرت جمعی مردم در برابر دولت‌ها، شکستن انحصار دانش و تولیدات فرهنگی و امثالهم رخ می‌دهد، حملات سایبری دولتی اغلب با تمرکز بر «نمایش قدرت» یا اختلال در عملکرد برای یک امتیازگیری موقت رخ می‌دهد. اختلال در عملکرد دولت در این سناریو عموماً هیچ هدف اجتماعی یا خیر عمومی خاصی را برآورده نمی‌کند، درست برعکس یک اعتصاب (سراسری) که با فلج کردن و اختلال در عملکرد دولت یک هدف سیاسی و اجتماعی مترقی را از منظر منافع جمعی و کسب قدرت از پایین دنبال می‌کند.

از همین روست که دلخوش به این حملات نباید بود و در عوض باید به یاد آورد که چه هزینه‌های جبران‌ناپذیری به قیمت نابودی محیط زیست و منابع مالی- دارد صرف خرابکاری دوطرفه آن هم در حوزه تأسیسات شهری می‌شود که با دسترنج میلیون‌ها کارگر ساخته شده. آنجاست که راحت‌تر فهمیده می‌شود که چرا جنگ ما فقط با یک دشمن نیست و دشمن دشمن ما، دوست ما نیست.

پانوش:

<https://www.i24news.tv/en/news/israel/diplomacy-defense/1589110190-report-israeli-officials-say-major-red-line-crossed-in-iranian-cyberattack-on-water-supply> [1]

[2] https://fa.wikipedia.org/wiki/آتش‌سوزی‌ها_و_انفجارهای_ایران_در_۲۰۲۰

اولین حمله سایبری علیه تأسیسات آبی اسرائیل در اواخر آوریل ۲۰۲۰ رخ داده بود، دو هفته بعد از این اتفاق اسرائیل یک حمله سایبری به بندر رجایی ترتیب داد که در اکثر رسانه‌ها پاسخ به حمله سایبری جمهوری اسلامی تعبیر شد. با اینحال با تداوم حملات سایبری علیه تأسیسات آبی اسرائیل در ماه‌های ژوئن و ژوئیه، شاهد پاگیری آتش‌سوزی‌های سریالی مشکوکی در ایران شدیم.

[3] برای مثال نگاه کنید به 1 و 2 و 3 و 4

[4] <https://www.radiofarda.com/a/f4-israel-media-reactions-explosions-iran-natanz-khojir/30739612.html>

[5]

[5] https://www.researchgate.net/publication/348417218_Cyberwar_Between_Iran_and_Israel_Out_in_the_Open

[6] <https://www.radiofarda.com/a/30704264.html>